Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2024/2334

10.10.2024

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2024/2334,

annettu 11 päivänä huhtikuuta 2024,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euratomin hankintakeskuksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euratomin hankintakeskuksen, jäljempänä 'keskus', talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0108/2024),

A. toteaa, että keskuksen tulo- ja menotaulukon mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2022 oli 167 000 euroa, mikä merkitsee 20,48 prosentin vähennystä vuoteen 2021 verrattuna (210 000 euroa); toteaa, että keskuksen koko talousarvio rahoitetaan unionin talousarviosta;

B. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin toteaa kertomuksessaan keskuksen tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2022 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että keskuksen tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja asianmukaiset (sääntöjenmukaiset);

C. ottaa huomioon, että keskuksen sisäisen valvonnan järjestelmien osalta vuonna 2022 ei raportoitu korjaavia toimia edellyttävistä seikoista eikä aiempien vuosien tarkastuksista ja arvioinneista ole käynnissä tai kesken korjaavia toimia;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee merkille, että varainhoitovuonna 2022 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena kuluvan vuoden maksusitoumusmäärärahojen käyttöaste oli 96,88 prosenttia, mikä merkitsee hienoista 2,88 prosentin vähennystä vuoteen 2021 verrattuna, ja panee merkille, että kuluvan vuoden maksumäärärahojen käyttöaste oli 34,81 prosenttia, mikä merkitsee 16,4 prosentin vähennystä vuoteen 2021 verrattuna;

2. panee merkille, että suuresta osasta keskuksen kustannuksista, kuten palkoista, joiden määrä oli 1 937 817 euroa, tila- ja tietotekniikkakustannuksista, joiden määrä oli 467 708 euroa, ja ydinalan seurantakeskukseen ja Euratomin hankintakeskuksen tiedonhallintaan (NOEMI) liittyvästä tietojärjestelmästä, jonka kustannukset olivat 84 644, vastaa komissio; panee lisäksi merkille, että nämä kustannukset sisältyvät komission tilinpäätökseen, mikä vaikuttaa myönteisesti keskuksen hallinnollisiin valmiuksiin;

Toiminnan tuloksellisuus

3. korostaa, että vuotta 2022 leimasi Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan, mikä aiheutti EU:ssa yleistä huolta energiaturvallisuudesta ja erityisesti heikensi ydinaineiden ja -polttoaineen toimitusvarmuutta unionissa ja pahensi riippuvuuteen liittyviä ongelmia; panee merkille, että useat Euroopan ydinvoimalat hankkivat polttoainetta venäläisiltä toimittajilta ja että unionin laitokset ovat kaikkiaan 20–30-prosenttisesti riippuvaisia siitä, että Venäjä toimittaa ydinaineita ja ydinpolttoainekiertopalveluita; panee merkille, että EU on havainnut korkeiden energian tuontimaksujen tukevan Venäjän toimia ja on siksi päättänyt vähentää riippuvuuttaan Venäjästä eri toimialoilla, mistä syystä ydinenergiamarkkinoilla voi tulevaisuudessa niiden ainutlaatuisien erityispiirteiden vuoksi tapahtua muutoksia, jotka ovat osa tätä laajempaa siirtymää; pyytää keskusta tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle, miten se on vähentänyt vuodesta 2022 lähtien unionin riippuvuutta Venäjän ydinpolttoaineesta erityisesti sodan alkamisen jälkeen, jolloin ydinteollisuus vapautettiin pakotteista, ja miten vähentäminen ja monipuolistaminen vaikuttivat kustannuksiin;

4. panee tyytyväisenä merkille, että keskus on kiinnittänyt erityistä huomiota sopimuksiin, joihin liittyy Venäjä-riippuvuuden riski, ja tässä yhteydessä arvioinut perusteellisesti sopimusehtoja, teknologiatietoja, toimitusketjuja, vaihtoehtoisten polttoaineiden saatavuutta ja voimaloiden toiminnallista riippumattomuutta nykyisistä polttoainevarastoista; on tyytyväinen siihen, että keskus ryhtyi toimiin yksinkertaistaakseen sopimusten tekemiseen sovellettavaa menettelyä pitäen samalla yllä korkeaa turvallisuustasoa ja että erityiset turvalliset tietotekniset välineet edistivät etätäyttöä ja -hyväksyntää; huomioi, että näiden toimien seurauksena vuonna 2022 allekirjoitettiin enemmän asiakirjoja sähköisesti noudattaen sähköisiin transaktioihin liittyvää tunnistamista koskevia säädöksiä;

5. panee merkille, että keskus pyrki, strategisten tavoitteidensa ja komission politiikkojen mukaisesti, laajentamaan sähköntuotannon ja muiden kuin sähköntuotantoon liittyvien käyttötarkoitusten ydinpolttoainekierron toimituslähteitä, millä edistetään keskipitkän ja pitkän aikavälin toimitusturvallisuutta;

6. ottaa huomioon, että keskus vastaa markkinoiden seurannasta ja unionin ydinaineiden ja ydinalan palveluiden toimitusvarmuuteen todennäköisesti vaikuttavien suuntausten havaitsemisesta; panee merkille, että keskus on julkaissut vuosikertomuksessaan markkinatutkimuksen ja että se on tarjonnut tietoa unionin ja koko maailman ydinvoimamarkkinoista ja jakanut tietoa ja tietämystä muille kansainvälisille markkinatutkimusorganisaatioille;

7. panee tyytyväisenä merkille, että vuonna 2022 keskus on johtanut toimia, joiden tarkoituksena on turvata lääketieteellisten radioisotooppien raaka-aineiden toimittaminen, millä se on pyrkinyt edistämään ionisoivan säteilyn lääketieteellisiä sovelluksia koskevaa strategista suunnitelmaa (Samira), ja johtaa lääketieteellisten radioisotooppien toimitusvarmuutta käsittelevää eurooppalaista seurantakeskusta;

8. pitää myönteisenä keskuksen pyrkimyksiä tehdä yhteistyötä kumppanien ja sidosryhmien kanssa ydinaineiden toimitusvarmuuden vahvistamiseksi tilanteessa, jossa Venäjän laiton ja provosoimaton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan jatkuu;

Tehokkuus ja hyödyt

9. panee merkille, että keskus on tehnyt tiivistä yhteistyötä komission kanssa edistääkseen toimitusten monipuolistamista; panee lisäksi merkille, että keskuksella on Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön kautta hyvin vakiintuneet ydinenergiaan liittyvät suhteet Kansainväliseen atomienergiajärjestöön ja ydinenergiajärjestöön; tuo esiin yhteistyön ja parhaiden käytäntöjen mukauttamisen horisontaaliset hyödyt ja sen, että yhteiset aloitteet yhdistävät erilaisia näkökulmia, vähentävät päällekkäistä työtä, tehostavat oppimista ja vahvistavat osallistujien välisiä suhteita;

10. huomioi, että keskus kehittää NOEMI-tietojärjestelmää, jonka avulla on mahdollista käsitellä ydinvoiman tavarahankintasopimuksia ja markkinatietoja täysin digitaalisesti ja noudattaen täysin tietosuojasääntöjä, ja samalla se pyrkii parantamaan saatavilla oleviin tietoihin liittyviä analyysivalmiuksiaan;

11. panee merkille, että keskus on pyrkinyt saavuttamaan tehokkuusetuja ja uudelleenohjaamaan henkilöstöresursseja tuleviin uusiin tehtäviin ja haasteisiin; panee merkille, että lisää tehokkuusetuja voisi saada vain hyödyntämällä synergioita ja siten, että komissio tukisi keskusta tarjoamalla erityisiä tukitoimia, laajentamalla organisaation välineiden käyttöä ja lisäämällä NOEMI-tietojärjestelmän kehittämiseen osoitettuja varoja; kehottaa keskusta selvittämään, mitä muita sisäisiä menettelyjä voitaisiin virtaviivaistaa uusien tietoteknisten välineiden avulla;

12. muistuttaa, että on tärkeää lisätä digitalisaatiota keskuksen sisäisen toiminnan ja hallinnoinnin osalta mutta myös menettelyjen digitalisoinnin nopeuttamiseksi; korostaa, että keskuksen on jatkossakin toimittava tässä suhteessa ennakoivasti, jottei virastojen välille pääse syntymään digitaalista kuilua; kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että on toteutettava kaikki tarvittavat turvatoimet, jotta vältetään käsiteltyjen tietojen verkkoturvallisuuteen kohdistuvat riskit, ja vaatii torjumaan erityisesti Venäjältä tai Kiinasta peräisin olevia kyberhyökkäyksiä tai soluttautumisyrityksiä;

Henkilöstöpolitiikka

13. panee merkille, että 31. joulukuuta 2022 henkilöstötaulukon toimista oli täytetty 100 prosenttia, kun keskuksessa oli 17 vakinaista tointa, 8 hallintovirkamiestä, 7 hallintoavustajan tointa ja 2 hallintoavustajan/sihteerin tehtävää; panee lisäksi merkille, että hallintovirkamiehiä oli yksi enemmän kuin mille oli saatu hyväksyntä, koska yksi hallintoavustajan tehtävä muutettiin hallintovirkamieheksi, minkä komissio hyväksyi;

14. muistuttaa, että keskuksella oli vaikeuksia löytää alempiin palkkaluokkiin hallintoavustajia, mikä johtuu edellytetystä erityisestä profiilista ja tehtävien palkkatasosta suhteessa elinkustannuksiin Luxemburgissa; panee kuitenkin merkille, että ponnisteluistaan huolimatta keskus rekrytoi vakinaisiin toimiin 2 väliaikaista toimihenkilöä (yhden hallintoavustajan sekä yhden sihteerien ja virkailijoiden toimi) vuonna 2022;

15. panee merkille, että keskus on kertonut sukupuolijakaumastaan, että 59 prosenttia koko henkilöstöstä oli naisia ja 41 prosenttia miehiä vuonna 2022, mikä osoittaa keskuksen noudattavan yhtäläisten mahdollisuuksien politiikkaa;

16. muistuttaa, että on tärkeää kehittää pitkän aikavälin henkilöstöpolitiikka, jossa otetaan huomioon työ- ja yksityiselämän tasapaino, elinikäinen ohjaus, erityisten koulutusmahdollisuuksien tarjoaminen ja urakehitys, sukupuolten tasapuolinen edustus kaikilla henkilöstötasoilla, etätyö, oikeus olla tavoittamattomissa, maantieteellisen tasapainon parantaminen, jotta kaikki jäsenvaltiot ovat asianmukaisesti edustettuina, ja vammaisten henkilöiden rekrytointi ja integrointi sekä heidän yhdenvertaisen kohtelunsa ja mahdollisuuksiensa edistäminen;

Hankinnat

17. panee tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta merkille, että keskus on järjestelmällisesti tehnyt arvoltaan vähäisiä sopimuksia (arvo alle 15 000 euroa) laatimatta niihin liittyviä arviointikertomuksia ja myöntämispäätöksiä, mikä rikkoo varainhoitoasetuksen liitteessä I olevaa 30.3 ja 30.4 kohtaa; panee lisäksi merkille keskuksen vastauksesta, että se harkitsee annettuja suosituksia ja tarjoaa riittävää ohjeistusta kaikille hankintoja ja taloushallintoa tekeville henkilökunnan jäsenille; kehottaa keskusta edelleen parantamaan julkisia hankintamenettelyjään sen varmistamiseksi, että sovellettavia sääntöjä noudatetaan kaikilta osin ja se saa rahalle parasta mahdollista vastinetta;

Muita huomautuksia

18. panee merkille, että keskus on vahvistanut toimitiloihinsa pääsyn suojausta vaatimalla kaikkia henkilöstön jäseniä ja ulkopuolisia toimeksisaajia tekemään turvallisuusselvitykset;

19. panee merkille, että NOEMI-tietojärjestelmälle tehtiin haavoittuvuusarviointi, joka tullaan toistamaan jokaisen kehitysvaiheen tai kaikkien suositusten täytäntöönpanon jälkeen;

20. panee tyytyväisenä merkille, että keskus osallistui syyskuussa 2022 Lontoossa järjestettyyn World Nuclear Symposium -konferenssiin ja välitti siihen osallistuneille ydinteollisuuden huippujohtajille, asiantuntijoille ja toimitusjohtajille selkeän viestin siitä, että uuteen markkinoiden tilanteeseen liittyviä riskejä on torjuttava; panee lisäksi merkille, että keskuksen markkinatutkimusta ja näkemyksiä esiteltiin Warsaw Security Forum- ja World Nuclear Fuel Cycle -foorumeilla sekä myös First International Conference on Nuclear Law- ja European Research Reactor Conference -konferensseissa. panee lisäksi merkille, että keskus on osallistunut European Nuclear Society -järjestön tapahtumiin;

21. panee merkille, että keskus ei laadi ympäristöselontekoa eikä ole ottanut käyttöön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmää (EMAS); kannustaa keskusta raportoimaan ilmasto-, energia- ja ympäristötehokkuudestaan ja ottamaan lisäksi käyttöön EMAS-järjestelmän;

22. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 11. huhtikuuta 2024 antamaansa päätöslauselmaan ([1]).

([1]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2024)0280.